

SOUČASNÝ STAV DISPONIBILNÍCH ZÁSOB U VYUŽÍVANÝCH LOŽISEK STAVEBNÍHO KAMENE A ŠTĚRKOPÍSKU V ČR

CURRENT STATE OF AVAILABLE RESERVES OF BUILDING STONE, GRAVEL AND SAND IN ACTIVE LOCATIONS IN THE CZECH REPUBLIC

Josef Godány

Kamenivo je nerostná surovina důležitá pro národní surovinovou bezpečnost a soběstačnost. V současné době však zásob kameniva na ložiskách povolených k těžbě jednoznačně ubývá a velká část z nich se dokonce blíží ke svému dotěžení. Již teď je zřejmé, že stávající ložiska nebudou schopna pokrýt potřebu přírodního kameniva k zabezpečení všech plánovaných staveb. V článku jsou uvedeny konkrétní údaje o počtu využívaných lokalit k těžbě stavebního kamene a štěrkopísku za rok 2019 v jednotlivých krajích a zároveň je představena analýza životnosti reálně vytěžitelných zásob v již těžených ložiskách vč. možnosti zprovoznění ložisek rezervních. V závěru jsou nastíněny způsoby, jak nedostatek přírodního kameniva řešit.

Aggregate is a mineral resource, important for security of national raw materials supply and self-sufficiency. However, at present, the reserves of aggregates in deposits which are allowed to be exploited are clearly declining and a large part of them are even approaching their exhaustion. It is already clear that existing deposits will not be able to cover the quantity of natural aggregate required for all the already planned future construction. The article presents specific data on the number of sites used for the extraction of stone and gravel in 2019 in individual regions, and it also presents an analysis of the lifetime of realistically recoverable reserves in locations already mined, including the possibility of opening up mining of reserve deposits. In conclusion, the paper outlines the ways to solve the shortage of natural aggregate.

Nerostné suroviny jsou základním materiálem řady důležitých průmyslových odvětví, jako je především stavební průmysl, ale také průmysl keramický, sklářský, chemický, hutní, papírenský, potravinářský atd. Můžeme říci, že téměř není obor lidského podnikání, kde by se nerostné suroviny větší nebo menší měrou neuplatňovaly. Významně ovlivňují i náš zahraniční obchod, ať už přímo jako suroviny, nebo nepřímo ve formě hotových výrobků.

Nerostné suroviny jsou tedy nesporně velmi důležitým prvkem národního hospodářství a jejich význam nelze podceňovat. Vlastní zdroje surovinové základny státu je zapotřebí dlouhodobě rozvíjet pro zajištění národní surovinové bezpečnosti a soběstačnosti. Tyto zdroje jsou nepřemístitelné a neobnovitelné. Pokud nebudeme podporovat tento přístup, degradujeme tím mnohaleté úsilí a práci celé řady našich špičkových odborníků a profesionálů z oblastí hornictví a geologie, kteří nám

pro naši budoucnost vytvořili všechny uplatnitelné předpoklady pro udržitelnost a úspěšný rozvoj při využití našeho národního bohatství. Zdroje nerostných surovin jednoduše řečeno nelze úplně opustit nebo dostat na okraj celospolečenského zájmu, jak o tom svědčí současná situace v oblasti těžby a zpracování nerostných surovin, kde nevidíme žádnou podporu ze strany státu, a už vůbec ne ze strany veřejnosti. Důležitější je najít přijatelný způsob, jak nerostné suroviny využívat i za cenu vzájemných kompromisů všech zúčastněných.

Cíle státu v oblasti nerostných surovin v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí jsou vyjádřeny ve strategickém dokumentu Surovinová politika v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů z roku 2017 [1] včetně navazujících regionálních surovinových politik jednotlivých krajů [2] až [5].

Lom Zbraslav (foto: Milan Senko)